

[Poul Møller.]

jeg skulle give et råd til den høje regering, at den skulle tænke noget mere på pristallet, end den tænker på at få nye skatter og afgifter, og tænke noget mere på obligationskurserne end på skattepolitikken. I denne forbindelse er det meget vigtigt, hvis der overhovedet skal komme en lysning i det hele, at den offentlige udgiftspolitik lægges sådan til rette, at vi ikke til efteråret møder et finanslovsforslag, som på ny giver os kuldegysninger ved voldsomme prisstigninger.

Jeg vil gerne gøre en bemærkning, som jeg ikke har haft lejlighed til at gøre her i tinget, men som jeg gerne vil høre den højtærede finansministers mening om, inden det er for sent. Jeg har forstået, at den offentlige budgetlægning foregår på den måde, at man forespørger i juli måned styrelserne om deres budgetforslag for det kommende finansår, der skal være inde inden 1. september, så vidt jeg ved, i finansministeriet.

Der sidder rundt omkring i styrelserne tusinder af dygtige embedsmænd, embedsmænd, der holder af deres gerning og virksomhed og derfor synes, at den er verdens centrum i hvert fald for dem — og det er der ikke noget at sige til — og alle de ønsker af forskellig karakter, som man kan have rundt omkring i styrelserne, sættes så ind i budgetforslagene, og de bliver derpå sorteret af fagministerierne, men vel meget ofte på den måde, at fagministrene også synes, at deres embedsområde, deres ressort, er det vigtigste, der skal passes.

Når ønskerne lægges sammen, bliver det ikke til så mange millioner for hvert enkelt ministerium, for hver enkelt styrelse. Man siger, at en million eller to kan man vel nok ofre mere på dette formål. Så sidder til sidst finansministeren i september eller oktober måned med budgetforslagene, hvor der fra mange styrelser side bare er sat en enkelt million eller to ind til nyanskaffelser, men det løber jo til sidst op i mange millioner, som finansministeren har svært ved at slå ned igen, ikke mindst hvis de er godkendt af ressortministrene; så kan finansministeriets embedsmænd, så vidt jeg ved, ikke optræde med nogen særlig fasthed over for ressortministrene, men så skal de have fat i den højtærede finansminister, som

naturligvis ikke kan tage sig af alle sager, og som måske heller ikke har styrke til at slå ned alle vegne hos alle ressortministre.

Ved den form for budgetlægning, hvor man går frem efter ønskeseddelmetoden, og hvor man til sidst får en mængde ønsker samlet sammen og skal lave et finanslovsforslag ud af det, og hvor størstedelen af tiden må gå til den rent tekniske udformning af finanslovsforslaget, for at det kan være klar i november måned, får vi disse voldsomme udgiftsstigninger.

Jeg spørger den højtærede finansminister, om ikke den offentlige økonomi og den offentlige budgetlægning burde vendes om, således at vi også her gik ind for den rammeøkonomi, som vi f. eks. forlanger at arbejdsmarkedets parter skal tage hensyn til. Hvis vi fastslår, at vi kan have en real stigning i samfundsøkonomien på 10 eller 5 pct. eller en eller anden given procent, må det offentlige budget bygges på den samme realstigning, og så må vi ikke prioritere, efter at vi har fået ønskerne, men inden vi har fået ønskesedlerne. Så må vi give de enkelte ministerier og styrelser besked om, hvor mange millioner eller milliarder kroner de kan råde over i det kommende finansår, og så bliver det deres opgave at indrette deres budgetter efter dette faste rammebeløb og ikke omvendt, så at det til sidst bliver finansministerens opgave at skaffe dækning for de udgifter eller ønsker, de andre ministre har sendt ind.

Jeg tror, en sådan omlægning af budgetteringsplanen kunne medføre, at vi ikke år for år får disse ubehagelige overraskelser. Vi må her tage hensyn til, hvad folketinget yderligere har vedtaget af udgiftsstigninger, og hvad der kan følge af pristalsstigninger og lignende, og jeg vil gerne henlede den højtærede finansministers opmærksomhed på dette problem, for det er jo helt klart, at alt, hvad vi diskuterer af skatter og afgifter og merværdiafgiften, det er ikke noget værd, hvis vi oplever et efterår og en vinter, hvor udgifterne på statsbudgettet stiger i samme takt eller blot næsten i samme takt, som de steg sidste vinter; så kan der ikke komme nogen som helst bund i det, og så står vi næste forår i akkurat samme situation, hvori vi stod i dette forår, og det ønsker vel ingen af os at bidrage til.